

Studie | Varför ansluter sig folk till talibanerna?

”Goda” och ”dåliga” talibaner

Hur kan det komma sig att det finns vanliga människor, kvinnor och män, som stöder talibanerna och inte regeringen i Kabul, som är den första regering på många år som säger sig vara för utveckling? Ett heltäckande svar är svårt att få. Men i studien, som hänvisades till i artikeln på föregående uppslag, av Sarah Ladbury finner man i alla fall några svar på frågan.

Text: Börje Almqvist

Genom en omfattande utfrågning av 192 män och kvinnor i Kandahar, Sarobidistriktet i Kabulprovinsen, Wardakprovinsen, bland flyktingar från Helmand i Kabul och hazarer boende i en utsatt del av Kabul som plågats av våld och oroligheter får man en inblick i varför folk kan vara mer eller mindre positiva till talibanerna.

Hazarerna, som har erfarenhet av mycket grova övergrepp och massaker från talibanernas sida, stödde enligt studien i huvudsak regeringen och koalitionsstrupperna.

De flesta av de övriga utfrågade, som var pashtuner, sa sig vara positivt inställda till ”goda” talibaner. ”Goda” talibaner är enligt deras definition sådana som inte enbart strider för egen vinnings skull eller använder religionen som en täckmantel för kriminella aktiviteter.

För de flesta finns det bara en sorts goda talibaner men många dåliga. De som anses goda vänder sig enbart mot utländska styrkor och inte afghaner, levererar snabb rätts-

skipning och stöder flickors utbildning.

Dåliga talibaner är de som håller igång kriget för egen vinnings skull och/eller för strategiska eller regionala intressen fjärran från det afghanska folkets intressen.

En stor majoritet av de tillfrågade stöder alltså inte talibanerna eftersom man har starka invändningar mot ”dåliga” talibaner, som enligt de utfrågades definitioner stämmer in på majoriteten av talibanerna i Afghanistan. Det stöd som ändå finns innebär inte heller att de utfrågade vill ha dem tillbaka i maktposition. Stödet grundar sig istället på ett generellt missnöje gentemot regeringen som många anser favorisera krigets segrare, nordalliansen, och utesluter dem som bor i den södra delen av landet.

På det lokala planet, framför allt i Kandahar där president Karzais bror Ahmed Wali Karzai i praktiken har makten, angavs korruption och de styrandes favorisering av vissa grupper som de viktigaste orsakerna till stödet. Många utfrågade från Kandahar ville enbart svara anonymt av rädsla för repressalier från Ahmed Wali Karzais milis.

Missnöjesyttring

Utredningens slutsats är att det är bristen på politiska partier och en livskraftig opposition som gör att folk inte ser något annat sätt att visa sitt missnöje mot det nuvarande politiska arrangemanget än att stödja talibanerna.

Folk såg enbart talibanerna och Gul-

Talib, taliban, talibaner

Ordet ”talibaner” är en försvenskning av ordet taliban som är den pashtunska pluralformen av arabiskans talib som betyder ”religiös student”.

buddin Hekmatyars *Hezb-e Islami* som ett alternativt maktblock kapabelt att genomföra en politisk förändring. De vill att dessa två grupper ska ta plats i regeringen, men enligt studien var det få som gick så långt att de ansåg att de skulle bilda regering. Talibanerna erbjöds att delta i president- och provinsrådsvalen, men avböjde och hotade istället att döda väljare, kandidater och valarbetare. Vallokaler attackerades och valarbetare mördades, liksom ett antal utländska valobservatörer när de attackerades av talibanernas självmordsbombare på ett gästhus i Kabul i slutet av oktober.

”Ockupationen”

Folk ville också få slut på vad de kallar ockupationen, men att utländsk militär ska lämna landet gradvis baserat på en politisk överenskommelse. ”Inte abrupt så att vi upprepar misstagen från 1990-talet”, som en person uttryckte det. Ett problem är att talibanerna inte är intresserade av förhandlingar. Talibanledningen avvisar alla förhandlingar med regeringen i Kabul innan de utländska styrkorna har lämnat landet. Vad talibanledningen sedan vill förhandla om är oklart, förutom att de vill upprätta vad de kallar en ”islamisk stat”. •

Gulbuddin Hekmatyar.